

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi razširjeni senat)

z dne 24. aprila 2018*

„Ekonomska in monetarna politika – Bonitetni nadzor kreditnih institucij – Člen 4(1)(e) in (3) Uredbe (EU) št. 1024/2013 – Oseba, ki dejansko vodi posle kreditne institucije – Člen 13(1) Direktive 2013/36/EU in člen L. 511-13, drugi odstavek, francoskega monetarnega in finančnega zakonika – Načelo prepovedi sočasnega predsedovanja upravljalnemu organu kreditne institucije v nadzorni funkciji in opravljanja funkcije glavnega izvršnega direktorja v isti instituciji – Člen 88(1)(e) Direktive 2013/36 in člen L. 511-58 francoskega monetarnega in finančnega zakonika“

V združenih zadevah od T-133/16 do T-136/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence s sedežem v Aix-en-Provenceu (Francija), ki jo zastopata P. Mele in H. Savoie, odvetnika,

tožeča stranka v zadevi T-133/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées s sedežem v Albi (Francija), ki jo zastopata P. Mele in H. Savoie,

tožeča stranka v zadevi T-134/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres s sedežem v Saintesu (Francija), ki jo zastopata P. Mele in H. Savoie,

tožeča stranka v zadevi T-135/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie s sedežem v Amiensu (Francija), ki jo zastopata P. Mele in H. Savoie,

tožeča stranka v zadevi T-136/16,

proti

Evropski centralni banki (ECB), ki jo zastopata A. Karpf in C. Hernández Sasetta, agenta, skupaj z A. Heinzmannom, odvetnikom,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki jo zastopajo V. Di Bucci, K.-P. Wojcik in A. Steiblyté, agenti,

intervenientka v zadevah od T-133/16 do T-136/16,

* Jezik postopka: francoščina.

zaradi predlogov na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti sklepov ECB, in sicer ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 in ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99 z dne 29. januarja 2016, ki so bili sprejeti na podlagi člena 4(1)(e) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL 2013, L 287, str. 63), člena 93 Uredbe (EU) št. 468/2014 ECB z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (okvirna uredba o EMN) (UL 2014, L 141, str. 1) in členov L. 511-13, L. 511-52, L. 511-58, L. 612-23-1 in R. 612-29-3 francoskega monetarnega in finančnega zakonika,

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat),

v sestavi M. Prek (poročevalec), predsednik, E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke, sodniki, in J. Costeira, sodnica,

sodna tajnica: G. Predonzani, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 23. oktobra 2017

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Crédit agricole je necentralizirana bančna skupina, ki je urejena s členi od L. 512-20 do L. 512-54 francoskega monetarnega in finančnega zakonika (v nadaljevanju: MFZ). Organizirana je na treh ravneh: lokalne zadružne kmetijske banke, regionalne zadružne kmetijske banke in, na nacionalni ravni, centralni organ Crédit agricole SA.
- 2 Crédit agricole je bila opredeljena kot velika skupina, za katero velja bonitetni nadzor v smislu člena 6 Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL 2013, L 287, str. 63), zato glede nalog iz člena 4(1) te uredbe spada pod bonitetni nadzor samo Evropske centralne banke (ECB).
- 3 Centralni organ Crédit agricole je 8., 10., 14. in 24. aprila 2015 na predlog tožečih strank, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence (tožeča stranka v zadevi T-133/16), Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées (tožeča stranka v zadevi T-134/16), Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres (tožeča stranka v zadevi T-135/16) in Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie (tožeča stranka v zadevi T-136/16) zaprosil Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (organ za bonitetni in nadzor in reševanje, OBNR) za odobritev imenovanja B., C., T. in W. za predsednike upravnih odborov in „operativne vodje“ tožečih strank.
- 4 OBNR je na podlagi člena 93 Uredbe (EU) št. 468/2014 ECB z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (okvirna uredba o EMN) (UL 2014, L 141, str. 1) ECB obvestil o teh predlogih. ECB je vse zahtevane dokumente prejela 8. junija 2015.

- 5 ECB je 31. avgusta 2015 vse tožeče stranke in centralni organ Crédit agricole obvestila, da ne namerava odobriti imenovanja B., C., T. in W. kot „operativnih vodij“ tožečih strank, in jim dala možnost, da predložijo stališča na podlagi člena 31 okvirne uredbe o EMN.
- 6 Centralni organ Crédit agricole je 30. septembra 2015 ECB predlagal, naj prekine postopek, ker naj bi namen ECB o neodobritvi imenovanja B., C., T. in W. temeljil na stališču OBNR 2014-P-07 „o imenovanju operativnih vodij v smislu člena L. 511-13 in 4 člena L. 532-2 [MFZ]“ (v nadaljevanju: stališče OBNR 2014-P-07), katerega zakonitost je bila izpodbijana pred Conseil d'État (državni svet, Francija).
- 7 ECB je s štirimi sklepi z dne 7. oktobra 2015, na prvem mestu, vsem tožečim strankam zavrnila predlog za prekinitev postopka, ker pravna podlaga odločitev, ki jih je morala sprejeti, ni bilo stališče OBNR 2014-P-07. Na drugem mestu, odobrila je imenovanje B., C., T. in W. za predsednike upravnih odborov tožečih strank. Na tretjem mestu, nasprotovala je temu, da B., C., T. in W. hkrati opravljajo funkcijo operativnih vodij tožečih strank.
- 8 ECB je za utemeljitev te zavrnitve navedla, da Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL 2013, L 176, str. 338) vsebuje določbe o dobrem upravljanju kreditnih institucij, med katerimi je njen člen 88(1)(e), ki predsedniku upravljalnega organa v funkciji nadzora kreditne institucije načeloma prepoveduje sočasno opravljanje funkcije glavnega izvršnega direktorja iste institucije. Poudarila je, da je namen te prepovedi, opisane v uvodni izjavi 57 Direktive 2013/36, zagotoviti, da lahko neizvršni člani upravljalnega odbora podajo konstruktivno kritiko strategije institucije. Poleg tega je poudarila, da je na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 1024/2013 zavezana uporabiti člen L. 511-58 MFZ, s katerim je prenesen člen 88(1)(e) Direktive 2013/36. Opozorila je, da ta člen načeloma onemogoča, da bi upravnemu odboru ali kateremu koli drugemu organu, ki opravlja primerljive nadzorne funkcije kreditne institucije ali finančne družbe, predsedoval glavni izvršni direktor ali oseba, ki izvršuje primerljive funkcije vodenja. Poudarila je tudi, da je z uvodno izjavo 54 te direktive državam članicam dovoljeno uvesti dodatna načela in standarde upravljanja poleg tistih, ki se zahtevajo z navedeno direktivo.
- 9 ECB je ugotovila, da iz člena L. 511-52-IV MFZ izhaja, da so funkcije, ki osebi omogočajo, da je odobrena kot „operativni vodja“ v smislu člena L. 511-13 MFZ, funkcije glavnega izvršnega direktorja, namestnika glavnega izvršnega direktorja, člana sveta direktorjev in edinega glavnega izvršnega direktorja. Poleg tega se je sklicevala na stališče OBNR 2014-P-07, iz katerega izhaja, da so predsedniku upravljalnega organa – v nadzorni funkciji – ki vodi delovanje tega organa, zaupane neizvršne funkcije in naloge nadzora, ki se razlikujejo od izvršnih funkcij glavnega izvršnega direktorja v skladu s francoskim pravom družb.
- 10 ECB je iz tega sklepala, da morajo biti izvršne in neizvršne funkcije v upravljalnem organu načeloma ločene. Na podlagi tega je ugotovila, da imenovanj B., C., T. in W. za „operativne vodje“ tožečih strank ni bilo mogoče odobriti, ker so bili imenovani za predsednike upravnih odborov in ker niso bile vložene zahteve za odstopanje.
- 11 Tožeče stranke so 6. novembra 2015 zahtevale pregled vseh teh sklepov na podlagi člena 24 Uredbe št. 1024/2013 v povezavi s členom 7 Sklepa ECB 2014/360/EU z dne 14. aprila 2014 o ustanovitvi Upravnega odbora za pregled in določitvi njegovih pravil za delovanje (UL 2014, L 175, str. 47). Pred Upravnim odborom za pregled (v nadaljevanju: odbor za pregled) je bilo 10. decembra 2015 opravljeno zaslišanje.
- 12 Odbor za pregled je 17. decembra 2015 izdal skupno mnenje za zadeve od T-133/16 do T-136/16, v katerem je ugotovil, da so sklepi ECB zakoniti. Poudaril je, da so tožeče stranke v okviru štirih očitkov izpodbijale to, da je ECB pojem „operativni vodja“ enačila s pojmom izvršnega direktorja.

Poleg tega je ECB ugotovila, da so tožeče stranke trdile, da je imenovanje predsednika upravnega odbora za „operativnega vodjo“, ki sploh ni v nasprotju s prepovedjo sočasnega opravljanja nadzornih in izvršnih funkcij, omogočalo ravnovesje pri upravljanju kreditnih institucij z imenovanjem „operativnega vodje“, ki ni podrejen glavnemu izvršnemu direktorju.

- 13 Na prvem mestu, odbor za pregled je štel, da iz člena L. 511-13 v povezavi s členom L. 511-52 MFZ izhaja, da naloge „operativnega vodje“ sicer niso bile opredeljene, vendar je bila ta funkcija zasnovana kot izvršno pooblastilo, podobno tistemu, ki ga ima glavni izvršni direktor ali namestnik glavnega izvršnega direktorja, medtem ko je bil predsednik upravnega odbora uvrščen med neizvršne direktorje.
- 14 Na drugem mestu, odbor za pregled se je skliceval na načelo prepovedi sočasnega opravljanja funkcij predsednika upravljalnega organa in glavnega izvršnega direktorja iz člena 88(1)(e) Direktive 2013/36, ki je bilo preneseno v člen L. 511-58 MFZ. Na podlagi tega je sklepal, da to pravilo predsedniku upravnega odbora onemogoča opravljanje izvršnih funkcij, enakovrednih funkciji glavnega izvršnega direktorja.
- 15 Na tretjem mestu, odbor za pregled je preučil prerogative predsednika upravnega odbora tožečih strank. V odgovor na njihove trditve v zvezi s tem, da zakon št. 47-1175 z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga (JORF z dne 11. septembra 1947, str. 9088, v nadaljevanju: zakon z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga) ni določal razdelitve različnih funkcij znotraj upravnega odbora, je navedel, da morajo biti nadzorne in izvršne funkcije znotraj upravnega odbora ločene, da se zagotovi spoštovanje pravila, navedenega v členu L. 511-58 MFZ.
- 16 Na četrtem mestu, odbor za pregled je preučil trditve tožečih strank v zvezi s tem, da imenovanje predsednika upravnega odbora za „operativnega vodjo“ omogoča uporabo načela „dvojnega pogleda“ iz člena L. 511-13 MFZ, ki je bolj v skladu z iskanjem ravnovesja pooblastil kot imenovanje „operativnega vodje“, hierarhično podrejenega glavnemu izvršnemu direktorju. Poudaril je, da je treba nujno upoštevati načelo ločitve nadzornih in izvršnih funkcij, ki ga uvaja Direktiva 2013/36 in ki je bilo preneseno v člen L. 511-58 MFZ, ter izpostavil ključno vlogo nadzorne funkcije pri dobrem upravljanju kreditne institucije.
- 17 Na podlagi tega je sklepal, da iz člena L. 511-13 v povezavi s členoma L. 511-52 in L. 511-58 MFZ izhaja, da „operativni vodja“ opravlja izvršne funkcije, zaupane glavnemu izvršnemu direktorju ali osebi, ki opravlja primerljive funkcije, in da predsednik upravnega odbora ne more biti imenovan za „operativnega vodjo“, ker teh funkcij ne more opravljati. Odbor za pregled je zato ugotovil, da je treba sklepe z dne 7. oktobra 2015 nadomestiti s sklepi z enako vsebino.
- 18 ECB je tako 29. januarja 2016 na podlagi člena 4(1)(e) Uredbe št. 468/2014, člena 93 Uredbe št. 468/2014 ter členov L. 511-13, L. 511-52, L. 511-58, L. 612-23-1 in R. 612-29-3 MFZ sprejela sklepe ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 in ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99 (v nadaljevanju skupaj: izpodbijani sklepi), s katerimi so bili na podlagi člena 24(7) Uredbe št. 1024/2013 sklepi z dne 7. oktobra 2015 razglašeni za nične in nadomeščeni ob ohranitvi enake vsebine.
- 19 Conseil d'État (državni svet) je 30. junija 2016 izdal sodbo, v kateri je ugotovil, da je stališče OBNR 2014-P-07 zakonito, in ob tem podal razlago člena L. 511-13, drugi odstavek, in člena L. 511-58 MFZ.

Postopek in predlogi strank

- 20 Tožeče stranke so v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 29. marca 2016 vložile te tožbe.
- 21 Evropska komisija je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 4. julija 2016 vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom ECB.

- 22 Predsednik četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 1. avgusta 2016 odločil, da se zadeve od T-133/16 do T-136/16 združijo za pisni in morebitni ustni del postopka ter za izdajo skupne končne odločbe. Predsednik četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z istega dne ugodil predlogu Komisije za intervencijo v podporo predlogom ECB.
- 23 Po spremembi sestave senatov Splošnega sodišča je bil sodnik poročevalec razporejen v drugi senat, ki mu je bila zato dodeljena obravnavana zadeva.
- 24 Splošno sodišče je na predlog drugega senata na podlagi člena 28 Poslovnika Splošnega sodišča odločilo, da zadevo dodeli razširjeni sestavi.
- 25 Splošno sodišče (drugi razširjeni senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni del postopka.
- 26 Stranke so na obravnavi 23. oktobra 2017 podale ustne navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča.
- 27 Tožeče stranke Splošnemu sodišču predlagajo, naj izpodbijane sklepe razglasi za nične.
- 28 ECB in Komisija Splošnemu sodišču predlagata, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 29 Tožeče stranke v utemeljitev tožbe navajajo trditve, ki jih je mogoče razumeti tako, da so razdeljene na štiri tožbene razloge, od katerih se prvi nanaša na kršitev člena 13 Direktive 2013/36 in člena L. 511-13 MFZ, drugi na kršitev člena L. 511-52-IV MFZ, tretji na kršitev člena L. 511-13 MFZ ter členov 13 in 88 Direktive 2013/36 in četrti, uveljavljan podredno, na kršitev člena L. 511-58 MFZ.
- 30 ECB trdi, da je treba štiri tožbene razloge zavrniti kot neutemeljene. Komisija meni, da je treba prve tri tožbene razloge zavreči kot brezpredmetne, četrtega pa zavrniti kot neutemeljenega. Podredno trdi, da je treba prve tri tožbene razloge zavrniti kot neutemeljene.
- 31 Poudariti je treba, da tožeče stranke v okviru prvega tožbenega razloga trdijo, da je ECB s tem, da je pojem dejanskega vodenja enačila s pojmom višjega vodstva, spremenila pomen člena L. 511-13 MFZ in člena 13 Direktive 2013/36. V okviru drugega tožbenega razloga ECB očitajo, da je napačno uporabila pravo, ker je na podlagi člena L. 511-52-IV MFZ sklepala, da je zgolj funkcijam glavnega izvršnega direktorja, namestnika glavnega izvršnega direktorja, člana sveta direktorjev in edinega glavnega izvršnega direktorja omogočena odobritev imenovanja za „operativnega vodjo“. V okviru tretjega tožbenega razloga trdijo, da pravilo prepovedi sočasnega opravljanja funkcij predsednika upravnega odbora in glavnega izvršnega direktorja ne pomeni, da je treba pojem „dejansko vodenje“ omejiti na opravljanje zgolj izvršnih funkcij. Četrti tožbeni razlog pa je naveden podredno, če bi Splošno sodišče menilo, da je samo člane upravljalnega organa z izvršnimi funkcijami mogoče opredeliti kot „operativne vodje“. Tožeče stranke v okviru tega tožbenega razloga trdijo, da je ECB napačno razlagala člen L. 511-58 MFZ, ker naj ta določba predsedniku upravnega odbora ne bi onemogočala izvrševanja vsake izvršne funkcije, temveč zgolj funkcije glavnega izvršnega direktorja.
- 32 Poudariti je treba, da je prvim trem tožbenim razlogom skupno to, da se nanašajo na razlago pojma „operativni vodja“, ki jo ECB zagovarja v izpodbijanih sklepih. Preučiti jih je torej treba skupaj.

Prvi trije tožbeni razlogi: napačna razlaga pojma „operativni vodja“ s strani ECB

- 33 Kot je razvidno iz točk 9 in 18 zgoraj, je ECB v izpodbijanih sklepih ugotovila, da je treba pojem „operativni vodja“ kreditne institucije razumeti tako, da se nanaša na vodje z izvršnimi funkcijami, kakršni so glavni izvršni direktor, namestnik glavnega izvršnega direktorja, člani sveta direktorjev in edini glavni izvršni direktor. Poleg tega je treba poudariti, da je ECB s sklicevanjem na pojem „operativni vodja“ kreditne institucije želela napotiti na „oseb[e], ki dejansko vodi[jo] posle kreditne institucije“, v smislu člena 13(1) Direktive 2013/36 in na osebe, ki zagotavljajo „dejansko vodenje kreditne institucije“, v smislu člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ.
- 34 Na podlagi člena 13(1) Direktive 2013/36 namreč „[p]ristojni organi kreditni instituciji izdajo dovoljenje za začetek opravljanja dejavnosti kreditne institucije le, kadar vsaj dve osebi dejansko vodita posle kreditne institucije vložnice“. V skladu s členom L. 511-13, drugi odstavek, MFZ „dejansko vodenje poslov kreditne institucije, vključno s podružnicami kreditnih institucij iz člena L. 511-10 oziroma finančnimi družbami, zagotavljata vsaj dve osebi“.
- 35 Najprej je treba preučiti trditve Komisije v zvezi z domnevno brezpredmetnostjo teh treh tožbenih razlogov. Trdi se, da pravila, ki so po navedbah tožečih strank kršena, niso pravna podlaga zavrnitve ECB, da odobri imenovanje predsednikov upravnih odborov tožečih strank za „operativne vodje“, saj je ta podlaga samo člen 88(1)(e) Direktive 2013/36 in člen L. 511-58 MFZ, s katerim je bil prvonavedeni člen prenesen v francosko pravo.
- 36 ECB je v izpodbijanih sklepih odločila, da predsedniki upravnih odborov tožečih strank ne smejo sočasno opravljati funkcije „operativnega vodje“. Menila je, da bi bilo z imenovanjem predsednikov upravnih odborov vseh tožečih strank za „operativne vodje“ kršeno načelo prepovedi sočasnega predsedovanja upravljalnemu organu kreditne institucije v nadzorni funkciji in opravljanja funkcije glavnega izvršnega direktorja iste institucije iz člena 88(1)(e) Direktive 2013/36, ki je bilo preneseno v člen L. 511-58, prvi odstavek, MFZ, v katerem je natančneje določeno, da „glavni izvršni direktor ali oseba, ki izvršuje primerljive funkcije vodenja, ne more predsedovati upravnemu odboru ali kateremu koli drugemu organu kreditne institucije ali finančne družbe, ki opravlja primerljive nadzorne funkcije“.
- 37 Ugotoviti je treba, da tako razlogovanje nujno temelji na predpostavki ECB, da je dejansko vodenje poslov kreditne institucije iz člena 13(1) Direktive 2013/36 in člena L. 511-13 MFZ izenačeno z opravljanjem izvršnih funkcij znotraj institucije.
- 38 To enačenje je poleg tega izrecno razvidno iz izpodbijanih sklepov, ker je ECB poudarila, da „so v oddelku IV člena L. 511-52 [MFZ] opisane funkcije, ki osebi, imenovani za operativnega vodjo, omogočajo pridobitev odobritve, opisane tako: [...] funkcije glavnega izvršnega direktorja, namestnika glavnega izvršnega direktorja, člana sveta direktorjev, edinega glavnega izvršnega direktorja“. Razvidno je tudi iz tega, da je ECB v izpodbijanih sklepih napotila na stališče OBNR 2014-P-07, da bi poudarila, da „so predsedniku upravljalnega organa – v nadzorni funkciji – ki vodi delovanje tega organa, zaupane neizvršne funkcije in naloge nadzora, ki se razlikujejo od izvršnih funkcij glavnega izvršnega direktorja v skladu s francoskim pravom družb“.
- 39 Ker izpodbijani sklepi temeljijo na predpostavki ECB, da je dejansko vodenje poslov kreditne institucije izenačeno z opravljanjem izvršnih funkcij znotraj navedene institucije, in ker tožeče stranke v okviru prvih treh tožbenih razlogov izpodbijajo utemeljenost te predpostavke, ti trije tožbeni razlogi ne morejo biti brezpredmetni, kot trdi Komisija. Če bi se ti tožbeni razlogi namreč izkazali za utemeljene, ni mogoče izključiti, da bi vplivali na zakonitost izpodbijanih sklepov.
- 40 Trditve Komisije v zvezi z brezpredmetnostjo prvih treh tožbenih razlogov je treba zato zavrniti.

- 41 Tožeče stranke v okviru prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 13 Direktive 2013/36 in člena L. 511-13 MFZ, trdijo, da je ECB s tem, da je pojem „dejansko vodenje“ enačila s pojmom „višje vodstvo“, spremenila pomen teh dveh določb. V zvezi s tem zlasti opozarjajo, da uporaba izraza „oseb[e, ki] dejansko vodi[jo] posle“ v členu 13(1) Direktive 2013/36 ne napotuje na opredelitev „višje[ga] vodstv[a]“ iz člena 3(1), točka 9, te direktive, na podlagi česar sklepajo, da „operativni vodja“ ni nujno član višjega vodstva. Izraz „operativni“ naj bi bilo treba razumeti dobesedno, in sicer tako, da zajema, kar je „resnično“ oziroma kar „dejansko, resnično obstaja“. Poleg tega naj člen 3(1), točka 9, Direktive 2013/36 ne bi onemogočal, da se v nacionalnem pravu določi, da osebe, ki opravljajo nadzorno funkcijo, poleg te opravljajo tudi izvršne funkcije, in naj ne bi pomenil, da so samo člani višjega vodstva lahko opredeljeni kot „operativni vodje“ ali da morajo biti ti zadolženi za vsakodnevno vodenje kreditne institucije. Tudi s pojmom „operativni vodja“ naj bi bilo napoteno na vodstvo kreditne institucije, ki naj bi imelo dvojno razsežnost, in sicer nadzorno in izvršno funkcijo. Menijo še, da ECB na podlagi drugih določb MFZ napačno sklepa, da je samo vodje z izvršnimi pooblastili mogoče opredeliti za operativne. Nazadnje, tožeče stranke trdijo, da se za utemeljitev neimenovanja njihovih predsednikov upravnega odbora za „operativne vodje“ ni mogoče uspešno sklicevati na sodbo Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016, ker naj bi navedena sodba temeljila na napačnem razumevanju njihovega statusa zadružne banke.
- 42 Tožeče stranke v okviru drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena L. 511-52-IV MFZ, ECB očitajo, da je napačno uporabila pravo, ker je na podlagi te določbe sklepala, da je zgolj funkcijam glavnega izvršnega direktorja, namestnika glavnega izvršnega direktorja, člana sveta direktorjev in edinega glavnega izvršnega direktorja omogočena odobritev imenovanja za „operativnega vodjo“. Opozarjajo, da cilj člena L. 511-52-IV MFZ ni opisati funkcije, ki omogočajo imenovanje za „operativnega vodjo“, temveč zgolj uvesti pravila, ki omejujejo kopičenje mandatov, da se zagotovi, da vodje dovolj časa posvetijo svojim funkcijam. To, da za „operativne vodje“ velja ista ureditev kot za izvršne direktorje, naj ne bi pomenilo, da so enačeni, saj pojma ne opredeljuje njegova pravna ureditev. Dodajajo, da posebne naloge, ki so v skladu z MFZ zaupane „operativnim vodjem“, upravičujejo, da zanje veljajo strožja pravila sočasnega opravljanja funkcij od tistih, ki se uporabljajo za druge člane upravljalnega organa, ki opravljajo neizvršne funkcije. Nazadnje, tožeče stranke menijo, da se je ECB zmotno sklicevala na člen L. 511-52-IV MFZ za določitev funkcij, ki so zajete s prepovedjo sočasnega opravljanja funkcij iz člena L. 511-58 MFZ, ker so cilji ureditev nezdržljivosti iz teh določb različni.
- 43 V okviru tretjega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena L. 511-13 MFZ ter členov 13 in 88 Direktive 2013/36, tožeče stranke v bistvu zatrjujejo, da pravilo o prepovedi sočasnega opravljanja funkcij predsednika upravnega odbora in glavnega izvršnega direktorja ne pomeni, da je treba pojem dejanskega vodenja omejiti na opravljanje zgolj izvršnih funkcij. Če upravljalni organ tako opravlja hkrati nadzorne in izvršne funkcije, naj bi bilo logično, da ti dve kategoriji funkcij izvršujeta dve „operativni vodji“. Trdijo, da je z očitkom ECB – v skladu s katerim je za „operativne vodje“ poleg glavnega izvršnega direktorja opredeljen namestnik glavnega izvršnega direktorja – kršeno „načelo dvojnega pogleda“ oziroma „pravilo štirih oči“, ki ju izvaja člen 13(1) Direktive 2013/36, ker naj bi bil „operativni vodja“ v podrejenem položaju glede na glavnega izvršnega direktorja. Ponavljajo, da ugotovitev glede nezdržljivosti funkcij predsednika upravnega odbora in „operativnega vodje“ temelji na napačni predpostavki enačenja „operativnega vodje“ z glavnim izvršnim direktorjem. Nazadnje, napotitev ECB na člen L. 511-58, drugi odstavek, MFZ naj ne bi bila upoštevana, ker naj bi se ta določba nanašala izključno na podružnice kreditnih institucij, katerih sedež je zunaj Evropske unije, in naj bi zato šlo za „posebno ureditev nezdržljivosti“.
- 44 ECB ob podpori Komisije trditve tožečih strank izpodbija.
- 45 Tožeče stranke s prvimi tremi tožbenimi razlogi v bistvu trdijo, da je ECB napačno uporabila pravo pri razlagi pojma „operativni vodja“, ker ga je omejila na člane vodstva z izvršnimi funkcijami. Tako izpodbijajo razlago člena 13(1) Direktive 2013/36 in člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ, ki jo zagovarja ECB. V zvezi s tem, čeprav se tožeče stranke zlasti v okviru drugega in tretjega tožbenega

razloga sklicujejo na druge določbe Direktive 2013/36, MFZ in zakona z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga, je to zato, da bi izpodbijale razlago člena 13(1) Direktive 2013/36 oziroma člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ, ki jo je uporabila ECB.

- 46 Opozoriti je treba, da je bil izpodbijani sklep sprejet predvsem na podlagi člena 4(1)(e) Uredbe št. 1024/2013, v skladu s katerim „je ECB v skladu z odstavkom 3 tega člena izključno pristojna za opravljanje naslednjih nalog za namene bonitetnega nadzora v zvezi z vsemi kreditnimi institucijami s sedežem v sodelujočih državah članicah: [...] zagotavljanje skladnosti z akti iz prvega pododstavka člena 4(3), ki določajo, da morajo kreditne institucije vzpostaviti stabilno ureditev upravljanja, vključno z zahtevami glede sposobnosti in primernosti oseb, odgovornih za upravljanje kreditnih institucij, postopke obvladovanja tveganj, mehanizme notranjih kontrol, politike in prakse v zvezi s prejemki ter učinkovite procese ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala, vključno z modeli na podlagi notranjih bonitetnih ocen“.
- 47 Na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 1024/2013 „ECB za izvajanje nalog, ki se nanjo prenesejo s to uredbo, in s ciljem zagotavljanja visokih standardov nadzora uporablja vse upoštevno pravo Unije in nacionalno zakonodajo, s katero so bile prenesene morebitne direktive, ki so del upoštevne prava Unije“.
- 48 Zato je morala ECB na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 1024/2013 uporabiti ne le člen 13(1) Direktive 2013/36, ampak tudi določbo nacionalnega prava, ki pomeni njegov prenos, torej člen L. 511-13, drugi odstavek, MFZ.
- 49 V skladu s členom 4(3) Uredbe št. 1024/2013 tako nujno velja, da Splošno sodišče presodi zakonitost izpodbijanih sklepov ob upoštevanju tako člena 13(1) Direktive 2013/36 kot člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ.
- 50 Zato je treba pri preverjanju, ali je ECB napačno uporabila pravo, kot zatrjujejo tožeče stranke, opredeliti ne le pomen člena 13(1) Direktive 2013/36, temveč tudi pomen člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ.

Razlaga člena 13(1) Direktive 2013/36

- 51 Poudariti je treba, da je izraz „oseb[e], ki dejansko vodi[jo] posle kreditne institucije“ uporabljen v členu 13(1) Direktive 2013/36 in v členu 3(1), točka 7, te direktive, v katerem je upravljalni organ opredeljen kot „organ ali organ[i] institucije, ki so imenovani v skladu z nacionalnim pravom, ki so pooblaščenici za določitev strategije, ciljev in splošne usmeritve institucije ter ki nadzorujejo in spremljajo sprejemanje odločitev v zvezi z vodenjem in vključuje osebe, ki dejansko vodijo posle institucije“.
- 52 Ta izraz je v Direktivi 2013/36 uporabljen samo dvakrat. Tako „osebe, ki dejansko vodijo posle institucije“, niso omenjene niti v opredelitvi „upravljalnega organa v nadzorni funkciji“ v členu 3(1), točka 8, Direktive 2013/36 niti v opredelitvi „višjega vodstva“ v členu 3(1), točka 9, te direktive.
- 53 Ker izraz „osebe, ki dejansko vodijo posle institucije“, ki je uporabljen v členu 13(1) Direktive 2013/36, v tej direktivi ni opredeljen, je treba podati njegovo razlago.
- 54 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba za razlago določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (glej v tem smislu sodbo z dne 7. junija 2005, VEMW in drugi, C-17/03, EU:C:2005:362, točka 41 in navedena sodna praksa).

55 Natančneje, če dobesedna in zgodovinska razlaga uredbe in še posebej ene od njenih določb ne omogoča presoje njenega natančnega obsega, je treba zadevno ureditev razlagati v skladu z njenim namenom in splošno sistematiko (glej v tem smislu sodbi z dne 31. marca 1998, Francija in drugi/Komisija, C-68/94 in C-30/95, EU:C:1998:148, točka 168, in z dne 25. marca 1999, Gencor/Komisija, T-102/96, EU:T:1999:65, točka 148).

– *Dobesedna in zgodovinska razlaga člena 13(1) Direktive 2013/36*

56 Kar zadeva, na prvem mestu, dobesedno razlago izraza „dve osebi[, ki] dejansko vodita posle kreditne institucije“ iz člena 13(1) Direktive 2013/36, je treba poudariti, da je ta sestavljen iz treh elementov: najprej, sklicevanje na pojem vodenja, „vsaj dve osebi [...] vodita“, dalje, prislov, ki to vodenje opredeljuje kot „dejansko“, in nazadnje, navedba predmeta tega vodenja, „posli [...] institucije“.

57 Kar zadeva, prvič, sklicevanje na pojem vodenja, iz tega izhaja zgolj to, da morata biti zadevni osebi „vodji“ in torej člana upravljalnega organa, kakor je opredeljen v členu 3(1), točka 7, Direktive 2013/36, kar potrjuje besedilo zadnjenedene določbe, v kateri je izrecno navedena prisotnost oseb, ki dejansko vodijo posle institucije, v upravljalnem organu.

58 Ker tako iz uvodne izjave 56 Direktive 2013/36, v skladu s katero „bi moral [upravljalni organ] imeti izvršno in nadzorno funkcijo“, kot iz besedila njenega člena 3(1), točka 7, izhaja, da upravljalni organ vključuje vse vodje in da ti opravljajo nadzorne ali izvršne naloge, sodelovanje oseb, ki dejansko vodijo posle institucije, v upravljalnem organu kot tako ne omogoča opredelitve natančnega obsega tega izraza.

59 Kar zadeva, drugič, prislov „dejansko“, ga je mogoče razumeti na vsaj dva načina, kar je razvidno iz trditev strank. Na eni strani ga je mogoče razumeti tako, da vključuje trajnost in resničnost v dejavnostih vodij kreditne institucije, kot zatrjujejo tožeče stranke, pri čemer lahko v tem primeru zajema dejavnost neizvršnih direktorjev, ki imajo nadzorno funkcijo. Na drugi strani ga je mogoče razumeti tako, da se nanaša na izvršno vodstvo kreditne institucije, kot zatrjuje ECB, kar bi pomenilo, da se lahko nanaša samo na člane upravljalnega organa, ki sodelujejo v višjem vodstvu, kakor je opredeljeno v členu 3(1), točka 9, Direktive 2013/36.

60 Kar zadeva, tretjič, sklicevanje na predmet tega dejanskega vodenja, in sicer „posle institucije“, je treba ugotoviti, da to bolj pomeni, da se lahko šteje, da samo člani upravljalnega organa, ki so tudi člani višjega vodstva, dejansko vodijo kreditno institucijo.

61 Sklicevanje na „[dejansko vodenje] poslov [...] institucije“ se zdi konceptualno bližje „izvršnim funkcijam“ in odgovornosti „vsakodnevnega vodenja“ kreditne institucije, ki so navedene v členu 3(1), točka 9, Direktive 2013/36, v povezavi z višjim vodstvom, kot pa „nadzor[u] nad sprejemanjem odločitev v zvezi z upravljanjem“, za katerega je v skladu s členom 3(1), točka 8, pristojen upravljalni organ v nadzorni funkciji.

62 Kar zadeva, na drugem mestu, zgodovinsko razlago člena 13(1) Direktive 2013/36, je treba poudariti, da je bila zahteva glede dovoljenja kreditne institucije, ki se približuje dovoljenju iz člena 13(1) Direktive 2013/36, postavljena že v členu 3(2) Prve direktive Sveta 77/780/EGS z dne 12. decembra 1977 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih ustanov (UL 1977, L 322, str. 30), vendar je bilo besedilo te zahteve v Direktivi 2013/36 spremenjeno.

63 Člen 3(2) Direktive 77/780 je namreč nalagal „prisotnost vsaj dveh oseb za določitev usmeritve dejavnosti kreditne institucije“. Podobno sta člen 6(1) Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 3, str. 272) in člen 11(1) Direktive 2006/48/ES

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) (UL 2006, L 177, str. 1) nalagala, da „vsaj dve osebi učinkovito usmerjata opravljanje dejavnosti kreditne institucije“.

- 64 Ugotoviti je treba, da bi bilo sklicevanje na „učinkovito [usmerjanje] opravljanja dejavnosti institucije“ eventualno mogoče razumeti tako, da se nanaša na funkcijo upravljalnega organa – ki je v skladu s členom 3(1), točka 7, Direktive 2013/36 pooblaščen za „za določitev strategije, ciljev in splošne usmeritve institucije“ – kot celote.
- 65 Kar zadeva člen 13(1) Direktive 2013/36, se zdi sklicevanje na „[dejansko vodenje] poslov [...] institucije“ iz razlogov, navedenih zgoraj v točkah 60 in 61, konceptualno bližje „izvršnim funkcijam“ in odgovornosti „vsakodnevnega vodenja“ kreditne institucije, ki so navedene v členu 3(1), točka 9, Direktive 2013/36, v povezavi z višjim vodstvom.
- 66 Tako je za člen 13(1) Direktive 2013/36 značilen razvoj besedila, in sicer od napotitve, ki se lahko uporablja za vse člane upravljalnega organa, do napotitve, s katero so zajeti samo člani, ki sodelujejo v višjem vodstvu institucije.
- 67 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da se dobessedna in zgodovinska razlaga člena 13(1) Direktive 2013/36 bolj nagibata k temu, da je treba izraz „dve osebi[, ki] dejansko vodita posle [...] institucije“ razumeti tako, da se nanaša na člane upravljalnega organa, ki so tudi del višjega vodstva kreditne institucije.
- 68 Vendar zgolj ti razlagi ne omogočata zanesljive določitve pomena izraza, uporabljenega v členu 13(1) Direktive 2013/36, ker navedena direktiva ne ustvarja nikakršne izrecne zveze med pripadanjem višjemu vodstvu kreditne institucije in „[dejanskim vodenjem] poslov [...] institucije“. Zato je treba na podlagi sodne prakse, navedene zgoraj v točki 55, preveriti, ali je ta ugotovitev potrjena s teleološko in kontekstualno razlago člena 13(1) Direktive 2013/36.

– *Teleološka in kontekstualna razlaga člena 13(1) Direktive 2013/36*

- 69 Poudariti je treba, da Direktiva 2013/36 glede cilja njenega člena 13(1) ne določa ničesar, saj temu ni posvečena nobena uvodna izjava. Tega cilja poleg tega ni mogoče razbrati iz prejšnje zakonodaje.
- 70 Niti Direktiva 77/780 niti Direktiva 2000/12 in niti Direktiva 2006/48 namreč niso vsebovale uvodne izjave, ki bi jasno izražala cilj zahteve glede dovoljenja kreditne institucije, navedene zgoraj v točki 62.
- 71 V zvezi s tem tožeče stranke trdijo, da člen 13(1) Direktive 2013/36, tako kot upoštevne določbe direktiv 77/780, 2000/12 in 2006/48, sledi cilju dobrega upravljanja kreditnih institucij, ki se kaže v uvajanju načela „dvojnega pogleda“ oziroma „pravila štirih oči“, s preprečevanjem kopičenja pooblastil v rokah le ene osebe, in da se za ohranitev učinkovitosti tega načela oziroma tega pravila zahteva, da poleg glavnega direktorja obstaja še nek drug „operativni vodja“, ki mu ni podrejen, za kar gre v primeru predsednika upravnega odbora.
- 72 Res je, da bi bilo zavezujočo prisotnost vsaj dveh oseb, ki dejansko vodita posle kreditne institucije, mogoče razumeti tako, da njen namen ni le omogočiti kontinuiteto pri dejanskem vodenju kreditne institucije s preprečevanjem, da bi ta lahko bila ogrožena v primeru zadržanosti edinega vodje, temveč tudi uvesti vzajemni nadzor med osebami, ki dejansko vodijo kreditno institucijo.
- 73 Vendar je treba poudariti, da cilji Direktive 2013/36, kar zadeva upravljanje kreditnih institucij, jasno izhajajo iz njenih uvodnih izjav, zlasti 53, 54 in 57.

- 74 V uvodni izjavi 53 Direktive 2013/36 je tako poudarjeno, da so „[p]omanjkljivosti pri korporativnem upravljanju več institucij [...] prispevale k pretiranemu in nepremišljenemu prevzemanju tveganj v bančnem sektorju, kar je povzročilo propad posameznih institucij ter sistemske težave v državah članicah in po vsem svetu[; z]elo splošne določbe o upravljanju institucij in nezavezujoča narava večjega dela okvira korporativnega upravljanja, ki temelji predvsem na prostovoljnih kodeksih ravnanja, niso zadovoljivo prispevali k učinkovitemu izvajanju preudarnega upravljanja institucij“. V zvezi s tem je zakonodajalec v isti uvodni izjavi poudaril, da „[je] pomanjkanje učinkovitega medsebojnega nadzora v institucijah [...] v nekaterih primerih povzročilo neučinkovit nadzor nad sprejemanjem vodstvenih odločitev, kar je spodbudilo kratkoročne in pretirano tvegane strategije upravljanja“.
- 75 Prav tako je v uvodni izjavi 54 Direktive 2013/36 navedeno, da za to, „[d]a bi obvladali morebitne negativne posledice slabo zasnovanih ureditev korporativnega upravljanja za preudarno upravljanje tveganj, bi morale države članice uvesti načela in standarde za zagotavljanje učinkovitega nadzora s strani upravljalnega organa“.
- 76 Nazadnje, v uvodni izjavi 57 Direktive 2013/36 je pojasnjeno, da „[v]loga neizvršnih članov upravljanega organa institucije bi morala vključevati konstruktivno kritiko strategije institucije in s tem prispevati k njenemu oblikovanju, skrben pregled uspešnosti upravljanja pri doseganju dogovorjenih ciljev, zagotavljanje, da so finančne informacije pravilne ter da so finančni nadzor in sistemi za upravljanje tveganj stabilni in zadostni, skrben pregled strukture in izvajanja politike prejemkov institucije ter zagotavljanje nepristranskih mnenj v zvezi z viri, imenovanji in standardi ravnanja“.
- 77 Zato je iz preučitve uvodnih izjav Direktive 2013/36 razvidno, da čeprav v njej ni nič navedeno v zvezi s cilji pravila iz njenega člena 13(1), pa ta vsebuje razložno pojasnilo cilja, ki mu sledi zakonodajalec v zvezi s pravili o dobrem upravljanju kreditnih institucij. Ta cilj je učinkovit nadzor, ki ga nad višjim vodstvom opravljajo neizvršni člani upravljalnega organa, kar zagotavlja ravnovesje pooblastil znotraj upravljalnega organa.
- 78 To se uresničuje s členom 88 Direktive 2013/36, naslovljenim „Ureditve upravljanja“, v katerem je med drugim v odstavku 1(d) in (e) pojasnjeno, da mora biti „upravljalni organ [...] odgovoren za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad višjim vodstvom“ in da „predsednik upravljalnega organa v nadzorni funkciji [...] ne sme hkrati izvajati funkcije glavnega izvršnega direktorja v isti instituciji, razen če to utemelji institucija in odobrijo pristojni organi“.
- 79 Iz tega nujno izhaja, da je v sistematiki Direktive 2013/36 za cilj dobrega upravljanja kreditnih institucij – h kateremu poskušajo tožeče stranke navezati svojo razlago člena 13(1) te direktive – potrebno prizadevanje za učinkovit nadzor, ki ga nad višjim vodstvom opravljajo neizvršni člani upravljalnega organa, kar zagotavlja ravnovesje pooblastil znotraj upravljalnega organa. Ugotoviti pa je treba, da bi bila učinkovitost takega nadzora lahko ogrožena, če bi predsednik upravljalnega organa v nadzorni funkciji, ki sicer formalno ne bi imel funkcije glavnega direktorja, bil soodgovoren za dejansko vodenje poslov kreditne institucije.
- 80 Zato bi bilo sicer eventualno mogoče razumeti, da je s členom 3(2) Direktive 77/780, členom 6(1) Direktive 2000/12 in členom 11(1) Direktive 2006/48 dovoljeno skupno imenovanje glavnega direktorja in predsednika upravljalnega organa v nadzorni funkciji za „operativni vodji“, da bi se s tem vodstvu kreditne institucije omogočil „dvojni pogled“, vendar tej razlagi ni mogoče slediti glede Direktive 2013/36, ker ta določa natančna pravila v zvezi z dobrim upravljanjem kreditnih institucij, ki načeloma izključujejo, da bi bil predsednik upravljalnega organa v nadzorni funkciji lahko soodgovoren za dejansko vodenje poslov kreditne institucije.

81 Te ugotovitve ne more ovreči opozorilo v uvodni izjavi 55 Direktive 2013/36, v kateri je navedeno:

„V državah članicah se uporabljajo različni sistemi upravljanja. V večini primerov se uporabljata enotirni ali dvotirni sistem upravljanja. Opredelitve v tej direktivi skušajo zajeti vse obstoječe sisteme, pri čemer ne zagovarjajo nobenega določenega sistema. So zgolj funkcionalne narave, saj je njihov namen določiti pravila, ki bi privedla do določenega rezultata ne glede na nacionalno pravo gospodarskih družb, ki se v posameznih državah članicah uporablja za institucije. Opredelitve torej ne bi smele posegati v splošno porazdelitev pristojnosti na podlagi nacionalnega prava gospodarskih družb.“

82 V nasprotju s tem, kar zatrjujejo tožeče stranke, taka razlaga namreč ne nasprotuje obstoju enotirnega upravljanja kreditne institucije, v kateri ima upravljalni organ hkrati izvršne in nadzorne funkcije, ampak se nanaša samo na razporeditev pooblastil znotraj navedenega upravljalnega organa.

83 Glede na navedeno iz dobesedne, zgodovinske, teleološke in kontekstualne razlage člena 13(1) Direktive 2013/36 izhaja, da se izraz „dve osebi[, ki] dejansko vodita posle [...] institucije“ nanaša na člane upravljalnega organa, ki so tudi del višjega vodstva kreditne institucije.

Razlaga člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ

84 Ker je sporna razlaga določbe nacionalnega prava, je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba področje uporabe zakonov in drugih predpisov presoјati glede na to, kako jih razlagajo nacionalna sodišča (glej sodbi z dne 27. junija 1996, Schmit, C-240/95, EU:C:1996:259, točka 14 in navedena sodna praksa, ter z dne 16. septembra 2015, Komisija/Slovaška, C-433/13, EU:C:2015:602, točka 81 in navedena sodna praksa).

85 V zvezi s tem je treba poudariti, da se ECB in Komisija sklicujeta zlasti na razlago člena L. 511-13 MFZ v sodbi Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016, ki je bila navedena zgoraj v točki 19. Tožeče stranke so imele priložnost predložiti pripombe v zvezi s to sodbo v svojih stališčih glede intervencijske vloge Komisije in na obravnavi.

86 Poleg tega je treba poudariti, da je bila ta sodba izdana na podlagi tožbe zoper stališče OBNR 2014-P-07 zaradi prekoračitve pooblastil, v katerem je ta organ podal enako razlago pojma „operativni vodja“ kot ECB, ki se je na stališče OBNR 2014-P-07 sklicevala v izpodbijanih sklepih. Sodba Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016 je torej v obravnavani zadevi še posebej upoštevna.

87 Poleg tega je treba poudariti, da okoliščina, da je bila sodba Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016 izdana po izpodbijanih sklepih, ni ovira za to, da se ta sodba upošteva pri razlagi člena L. 511-13 MFZ, ker so tožeče stranke imele možnost predložiti stališča pred Splošnim sodiščem (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. aprila 2017, EUIPO/Szajner, C-598/14 P, EU:C:2017:265, točke od 44 do 46).

88 V točki 7 obrazložitve sodbe Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016 je navedeno:

„Člen L. 225-51 [francoskega] trgovinskega zakonika določa, da ‚predsednik upravnega odbora organizira in vodi delo odbora, o katerem poroča skupščini. Skrbi za ustrezno delovanje organov družbe in zagotavlja predvsem to, da lahko člani upravnega organa opravljajo svojo nalogo.‘ [...] Iz teh določb izhaja, da ni mogoče šteti, da predsednik upravnega odbora kreditne institucije v obliki delniške družbe – razen v primeru, ko prevzame, kot dopušča člen L. 225-51-1 tega zakonika in če je bilo to dovoljeno pod pogoji iz člena L. 511-58 [MFZ], višje vodstvo institucije – zagotavlja dejansko upravljanje kreditne institucije v smislu člena L. 511-13 tega zakonika. OBNR zato s tem, da je razglasil, da – če ne gre za navedeni primer – predsednik upravnega odbora kreditne institucije, ki ima obliko delniške družbe z upravnim odborom, ne more biti imenovan za „operativnega vodjo“ te

institucije, ni kršil teh določb. Tožeče stranke se v zvezi s tem ne morejo uspešno sklicevati na posebnosti kreditnih institucij, za katere velja zakon z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga, ker se navedene določbe trgovinskega zakonika zanje uporabljajo ne glede na svobodo organizacije, ki naj bi jo imele na podlagi določb tega zakona oziroma člena L. 512-31 [MFZ].“

- 89 Conseil d'État (državni svet) je tako v sodbi z dne 30. junija 2016 menil, da je predsednika upravnega odbora kreditne institucije mogoče imenovati za „operativnega vodjo“ navedene institucije v smislu člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ le, če mu je bil izrecno dovoljen prevzem višjega vodstva.
- 90 Iz tega izhaja, da ECB ni napačno uporabila prava, kot trdijo tožeče stranke, ker je štela, da je treba pojem „operativni vodja“ kreditne institucije razumeti tako, da se nanaša na vodje z izvršnimi funkcijami, kakršni so glavni izvršni direktor, namestnik glavnega izvršnega direktorja, člani sveta direktorjev in edini glavni izvršni direktor.
- 91 Tako člen 13(1) Direktive 2013/36 kot člen L. 511-13, drugi odstavek, MFZ namreč določata, da je mogoče samo člane upravljalnega organa, ki so tudi del višjega vodstva kreditne institucije, šteti za „osebe, ki dejansko vodijo posle institucije“, v smislu člena 13(1) Direktive 2013/36 ali za osebe, ki zagotavljajo „dejansko upravljanje kreditne institucije“, v smislu člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ.
- 92 Ker sodba Conseil d'État (državni svet) z dne 30. junija 2016 zadostuje za ugotovitev področja uporabe pravil nacionalnega prava, ki jih je morala uporabiti ECB zaradi napotitve v členu 4(3) Uredbe št. 1024/2013, in sicer člena L. 511-13, drugi odstavek, MFZ, je treba trditve tožečih strank, katerih namen je bil ovreči utemeljenost te razlage, vključno s sklicevanjem na druga pravila nacionalnega prava, že takoj zavrniti. To velja zlasti za svobodo organizacije, do katere naj bi bile tožeče stranke upravičene na podlagi zakona z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga, saj je Conseil d'État (državni svet) poleg tega izrecno odločil o tem vprašanju v točki 7 obrazložitve sodbe z dne 30. junija 2016.
- 93 Zato je treba prve tri tožbene razloge tožečih strank zavrniti.

Četrty tožbeni razlog, ki je bil naveden podredno in ki se nanaša na kršitev člena L. 511-58 MFZ

- 94 Kot je bilo navedeno zgoraj v točkah 8 in 18, je ECB v izpodbijanih sklepih svojo zavrnitev odobritve predsednikov upravnih odborov tožečih strank za njihove „operativne vodje“ oprla zlasti na besedilo člena L. 511-58 MFZ, s katerim je bil prenesen člen 88(1)(e) Direktive 2013/36. Sklicevala se je tudi na okoliščino, da je z uvodno izjavo 54 te direktive državam članicam dovoljeno uvesti dodatna načela in standarde upravljanja poleg tistih, ki se zahtevajo z direktivo.
- 95 Tožeče stranke v okviru četrtega tožbenega razloga trdijo, da je ECB napačno razlagala člen L. 511-58 MFZ, ker naj ta določba predsedniku upravnega odbora ne bi onemogočala izvrševanja vsake izvršne funkcije, temveč zgolj funkcije glavnega izvršnega direktorja. Poudarjajo, da ima predsednik upravnega odbora v francoskem pravu resnične izvršne funkcije, ki se razlikujejo od funkcij glavnega izvršnega direktorja. Opozarjajo, da je njihova organizacija urejena z zakonom z dne 10. septembra 1947 o statutu zadruga, ki je na področju organizacije precej prožen, kar jim je omogočilo, da so v svojih statutih pooblastila upravnega odbora in njegovega predsednika opredelile zelo široko. Poleg tega naj bi obseg prerogativ predsednika upravnega odbora – avtonomnih in tistih, ki jih nanj prenese upravni odbor – zadostoval za utemeljitev njegove opredelitve kot „operativnega vodjo“, ne da bi bila ta opredelitev enačena z glavnim direktorjem. Poleg tega naj bi ECB s tem, da je vlogo upravnega odbora in njegovega predsednika omejila na zgolj nadzorne funkcije, ukinila posebnosti „monističnega“ modela upravljanja, v katerem upravni odbor sodeluje tako pri nadzornih funkcijah kot pri izvršnih funkcijah, kar je v nasprotju z namenom zakonodajalca, kot je razviden iz uvodne izjave 55 Direktive 2013/36. Nazadnje, opozarjajo, da niso zahtevale imenovanja njihovega predsednika upravnega odbora za glavnega izvršnega direktorja, temveč za „operativnega vodjo“.

- 96 ECB ob podpori Komisije trditve tožečih strank izpodbija.
- 97 Kar zadeva, na prvem mestu, člen 88(1)(e) Direktive 2013/36, je treba poudariti, da je njegovo besedilo jasno, ker onemogoča, da bi „predsednik upravljalnega organa v nadzorni funkciji [izvajal] hkrati [...] funkcije glavnega izvršnega direktorja v isti instituciji, razen če to utemelji institucija in odobrijo pristojni organi“.
- 98 Kar zadeva, na drugem mestu, člen L. 511-58 MFZ, ki zagotavlja prenos člena 88(1)(e) Direktive 2013/36, je v njem natančneje določeno, da „glavni izvršni direktor ali oseba, ki izvršuje primerljive funkcije vodenja, ne more predsedovati upravnemu odboru ali kateremu koli drugemu organu kreditne institucije ali finančne družbe, ki opravlja primerljive nadzorne funkcije“.
- 99 V zvezi s tem je treba poudariti, da je področje uporabe člena L. 511-58 MFZ sicer širše od področja uporabe člena 88(1)(e) Direktive 2013/36, ker ta nasprotuje ne le temu, da bi „glavni izvršni direktor“, temveč tudi „oseba, ki izvršuje primerljive funkcije vodenja“, predsedovala upravnemu odboru, medtem ko je v členu 88(1)(e) Direktive 2013/36 naveden samo glavni izvršni direktor, vendar to širše področje uporabe ne more omajati njegove združljivosti z navedenim členom. Kot je pravilno poudarila ECB v izpodbijanih sklepih, je z uvodno izjavo 54 Direktive 2013/36, na vsebino katere je bilo opozorjeno zgoraj v točki 75, državam članicam namreč omogočeno, da uvedejo načela in standarde za zagotavljanje učinkovitega nadzora s strani upravljalnega organa. Poleg tega je razširitev prepovedi načela sočasnega opravljanja funkcij predsednika upravnega odbora na „osebo, ki izvršuje funkcije vodenja, [primerljive]“ s funkcijo glavnega izvršnega direktorja, v skladu s cilji Direktive 2013/36, kot so bili pojasnjeni zgoraj v točkah od 73 do 79, in sicer prizadevanje za učinkovit nadzor, ki ga nad višjim vodstvom opravljajo neizvršni člani upravljalnega organa, kar zagotavlja ravnovesje pooblastil znotraj upravljalnega organa.
- 100 Kar zadeva razlago člena L. 511-58 MFZ, je iz točke 7 sodbe z dne 30. junija 2016, na katero je bilo opozorjeno zgoraj v točki 88, razvidno, da je Conseil d'État (državni svet) menil, da ta določba nasprotuje imenovanju predsednika upravnega odbora kreditne institucije za „operativnega vodjo“ te institucije, razen če mu je bil dovoljen prevzem višjega vodstva.
- 101 Iz razlage člena 88(1)(e) Direktive 2013/36, podane zgoraj v točki 97, pa izhaja, da je ECB z uporabo člena L. 511-58 MFZ sprejela sklep, ki je v skladu z navedenim členom 88(1)(e). Zato ni treba preučiti trditve, ki so jih tožeče stranke predložile, da bi izpodbijale utemeljenost razlage člena L. 511-58 MFZ.
- 102 Iz tega izhaja, da ECB s tem, da je ugotovila, da člen L. 511-58 MFZ nasprotuje imenovanju predsednikov upravnih odborov tožečih strank za njihove „operativne vodje“, ni napačno uporabila prava.
- 103 Četrty tožbeni razlog je treba zato zavrniti in posledično zavrniti tožbe v celoti.

Stroški

- 104 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se neuspeli stranki na predlog naloži plačilo stroškov. Ker v obravnavani zadevi tožeče stranke s svojimi predlogi niso uspele, nosijo svoje stroške in naloži se jim plačilo stroškov ECB v skladu z njenimi predlogi.
- 105 Na podlagi člena 138(1) Poslovnika institucije, ki se kot intervenientke udeležijo postopka, nosijo svoje stroške. Komisija torej nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožbe se zavrnejo.
2. **Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres in Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie nosijo svoje stroške in naloži se jim plačilo stroškov, ki jih je priglasila Evropska centralna banka (ECB).**
3. Evropska komisija nosi svoje stroške.

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 24. aprila 2018.

Podpisi